

ΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΤΟΥ ΠΕΝΕ ΛΕΜΑΝ

ΤΟ ΜΑΡΤΥΡΙΟ ΤΟΥ ΣΥΖΥΓΟΥ

‘Όταν ό κ. Λετουρνέν πέρασε από την πόρτα, ή θυρωρός με εθρονική φωνή, τού φώναξε :

— Ξέρετε, ή κυρία σας γύρισε πίσω...
‘Ο κ. Λετουρνέν χλώμιασε, έγειρε τό κεφάλι, διώριωσε τό γυαλιά του και ψιθύρισε :

— Εύχαριστώ πολύ.
Κι’ άρχισε ν’ άνεβαίνει τις σκάλες, ένώ ή καρδιά του χτυπούσε δυνατά. Σε κάθε πάτωμα στεκόταν γιά νά πάρη βαθειά την άναπνοή του. Ήταν τόση ή χαρά του ώστε έεχασε όλη τή σκληρή άγωνία που είχε έπί μιά όλοκληρη έβδομάδα τώρα.

Πρό όκτώ ήμερών, ή κ. Λετουρνέν είχε βγή κατά τις τρεις τό άπόγευμα έξω, γιά νά έπισκεφθ ή έμπορικά και νά κινή μερικά ψώνια. ‘Όταν όμως στις έφτά τό βράδυ έπέστρεψε κατά την συνήθειά του σπίτι του, ό κ. Λετουρνέν δέν βρήκε τή γυναίκα του εκεί.

‘Η κ. Λετουρνέν έξαφανίστηκε μυστηριώδως. Κανείς δέν ήξερε τί είχε γίνει. ‘Ο κ. Λετουρνέν κόντευε νά τρελλαθ ή άπ’ την άπελπισία του. ‘Αγαπούσε πολύ τήν γυναίκα του. Και νά ποι τήν έχευε έντελώς εξαφαν, έντελώς άλλοκότα.

‘Η κ. Λετουρνέν ήταν είκοσι χρόνια νεότερα άπό τόν σύζυγό της, ώραία, λίγο αίσθηματική και δέν αισθανόταν καμιά συμπάθεια στην εθρική μονοτονία τής οικουγενειακής ζωής. ‘Έτσι είχε συνειδησίσι τόν άνδρα της στις ίδιοτροπίες της : Νά έπισκεπτάται όλομνάχη τις γύγκες τής μητέρας της, νά τρέχη στό σινεμά, νά τό σκάνει με μιά φίλη της που είχε δική της αυτοκίνητο και νά πηγαίνουν μαζί στην έξοχη, άπό όπου του έστειλε μερικά τυπικά δελτάρια...

Τί είχε γίνει όμως όκτώ μέρες τώρα ; Τά χέρια του κ. Λετουρνέν έτρεμαν άπό συγκίνηση. Δέν μπορούσε νά βάλει τό κλειδί στην κλειδαριά.

Μόλις τού άνοιξε ή ύπερτέρα παρουσιάσθηκε ή κ. Λετουρνέν με χαμόγελο.

— Καλημέρα, ‘Αντρέα !
Τήν τράβηξε στό στήθος του, καλύπτοντας με άδέξια φιλά τό μέτωπο και τό μαλλιά της, ψηλαφώντας τό σωμα της με τό χέρια του που άκόμη έτρεμαν.

— ‘Εσύ, έσύ !...
— Ναι λοιπόν, έγώ είμαι. ‘Ελα τώρα νά φάμε. Θα σου τά διηγηθώ όλα.

— ‘Εβγαλε τά γυαλιά του, τά σκούπισε, έτριψε τά χέρια του και επανέλαβε με συγκίνηση :

— ‘Εσύ, έσύ ;
— ‘Εκείνη σέρριψε τή σούπα. ‘Επάνω στό τραπέζι ήπνηχαν άφθονα λουλούδια.

— Σου έχω έτοιμάσει μιά ώραία σούπα, τού είπε ή γυναίκα του.

— ‘Εκείνος τή ευχαρίστησε με μιά κίνηση τής κεφαλής. ‘Υστερα τήν κύτταξε στό πρόσωπο, έκπληκτος γιαν ήταν τόσο άδύνατη. Τά μάγουλά της ήσαν βαθυλωμένα κι’ ένας μαύρος κύκλος αύλάκωνε τά μάτια της.

— Τί σου συνέβη, άγάπη μου ; ρώτησεν έπί τέλους αύτός.

— ‘Εκείνη δίστασε νά μιλήσ η. ‘Υστερα ένας λυγρός βήγχε άπό τά στήθη της. ‘Ο κ. Λετουρνέν έτρεξε κοντά της.

— Μίλησε, μαρούλα με ‘Ιωάννη, μίλησε... Τί ευτυχισμένο; είμαι που σε ξαναβλέπω... Δέ θα ζούσα χωρίς έσένα. Γιατί κλαίς ;

— Θα με συγχωρήσεις ; πές μου...
— Που ήσουν ;

— Τόν κύτταξε άνάμεσα άπ’ τά δάκρυά της. Στα μάτια του διέκρινε τήν έμπιστοσύνη του σκύλλου που νόμισε ότι έχασε τόν κύριό του και τόν ξαναβρήκε.

— Θα σου έξηγήσω ύστερα άπό τήν σούπα. Φάγε τώρα. Θα πεινάς.

— Έδωσε τό παράδειγμα πρώτη. ‘Εκείνος άφηρημένος τήν μιμήθηκε. Και άφου τελείωσαν τήν σούπα τους, ή ‘Ιωάννα έκαμε τήν έξομολόγησί της :

— Δέν έξέρω τί μ’ έπαισε. Είχα πάει στην πανήγυρι. Διψούσα και ήπα μιά λεμονάδα στό καφενείο. Ένας νέος δίπλα μου μου πρότεινε ένα γίγο στ’ άλογα του δάσους... Δέχτηκα. Κι’ ύστερα θελήσε νά περπατήσουμε στό δάσος. Ήταν τόσο ώραίος ό καιρός, ότνε δέχτηκα πάλι. Μέσα στο αυτοκίνητο όμως ξαφνικά μου έβησε στο στόμα ένα μαντήλι με χλωροφόρμιο !... ‘Όταν έξύπνησα ήμιασαν σ’ ένα τραίνο που μάς πήγαυε σε μιά νορμανδική άκτή.

— ‘Ο Λετουρνέν τήν διέκοψε με σοβροότητα :

— Δέν εινε αλήθεια αύτά. Πές μου τήν αλήθεια. Θέλω νά τήν μάθω άπό τό στόμα σου.

— ‘Εκείνη θέλησε νά συνεχίση τήν άπίθανη διήγησή της :

— Σε βεβαίω...
Τήν παρακάλεσε με γλυκύτητα σθεπείοντας τά μαλλιά της.

— Πές μου τήν αλήθεια, ‘Ιωάννα. Δέν έχες τό δικαίωμα νά με νομίζης τόσο κουτό. Διαβολή ! Δέν μπορεί νά πιστέψη ένας άνδρωπος σαν και μένα τό μυθιστόρημα αύτό που σκαρώσαμε...

— ‘Αντρέα...
— ‘Ελα, θέλεις νά σε βοηθήσω ; Συνάντησες τόν νέο αύτόν στην πανήγυρι. Σου έκαμε κόρυς...

— Ναι.
— Σου ύποσχέθηκε λαγούς με πετραχήλια, σε μέθυσσε, και έπειδή στενοχωρήσασα συχνά έδω, έπειδή είμαι γέρος και μελαγχολικός και ήταν έκείνος νέος και ώραίος τόν άκολουθήσας σπίτι του.

— ‘Οχι, ‘Αντρέα, μου έκαμε μάγια. Αυτή εινε ή λέξη. Φάγαμε μαζί σ’ ένα μεγάλο ρεστοράν. Ήταν τόσο συμπαθητικός, τόσο περιποιητικός που δέν είχα συναίσθησι τού τι έκαμα... ‘Α ! τόν παληάνθρωπο.

— Τόν βρίζεις τώρα !
— ‘Αν ήξερες... Δέν έπρεπε νά τόν άκούσω, νά τόν άκολουθήσω στη θάλασσα. Μου μίλουσε γιά διαζύγιο, γιά μιά καινούργια ζωή που θα ζούσαμε μαζί, γιά ένα ξεστα που δέν θα γ’ όριέ ποτέ τήν κλήσι... Και έόδευε τόσο πολλά... ‘Αλλοίμονο ! Στο τέλος μου πήρε ό,τι είχα και δέν είχα : Τά λίγα φράγκα που είχα στο πορτοφόλι μου, τά κοσμήματά μου, τό κολλέ μου, όλα... Ένα πρσι όταν έπληνησα δέν τον βρήκα στο δωμάτιο... Είχε εξαφανι θει, άφίνοντας άπάνω στο τραπέζι τό εισιτήριο τής άπαστροφής μου. Και νάμαι ! ‘Αντρέα, ‘Αντρέα, συχώρησέ με !

‘Ο κ. Λετουρνέν παρατήρησε ότι ή γυναίκα του δέν είχε παιά τό κολλέ της, ούτε τά δαχτυλίδια της. Τήν άκουσε νά κλαίη με λυγμούς... Έξαυζούσε τή φριχτή έβδομάδα τής άμφιβολίας και τού έφράτατο... Τι δέν είχε παρήσει άπό τό νού του κατά τις όχιώ έκείνες μέρες τής άπουσίας της... Κανένα δυστύχημα, κανένα έγκλημα, αυτοκτονία ίσως ;... ‘Ολες αυτές οι ύποθέσεις τόν βασάνισαν γιά νά γιαντώσουν τώρα τήν άπελπισία του... Πώς έβλαυε τώρα... Και πόσο καταλάβαινα βαθιά ριζωμένη τήν άγάπη του γιά τήν γυναίκα του ! Είχε διάθεσι νά κλάψη κι’ ό ίδιος, γιαν έκείνη ύπέφερε.

— ‘Ελα, μήν κλαίς τώρα... Ήσουν όμως άνόνητη και ένοχη, τής είπε. Μήν κλαίς πια...

‘Η ζωή ξανάρχισε στό σπίτι τους μονότονη και μελαγχολική. ‘Ο κ. Λετουρνέν πήγαυε στό γραφείο του. ‘Η κ. Λετουρνέν έβγαυε λιγώτερο τό βράδυ. Διατηρούσε μέσα στα μεγάλα της ώραία μάτια τήν άκαταρχήχη νοσταλγία τής περιπέτειας. Ένα βράδυ, ενώ έπέστρεφες σπίτι του ό κ. Λετουρνέν περνούσε μεροστά άπ’ τήν άγορά. Διασκεύοζε κυττάζοντας τις βιτρίνες των καταστημάτων και τους ύπαίθριους πωλητάς που διαλαλούσαν τό έμπόρεμά τους.

— ‘Εξαφνα όμως τινάχτηκε όλόκληρος. Έμπρός του, σε άπόσταση δέκα μέτρων περπατούσε ή ‘Ιωάννα στο μπρά- του ενός νέο, εθθημη, γελαστή γεμάτη κέφι.

— ‘Α ! όχι, αύτή τή φορά πια δέ γλυτώνει, είπε ό κ. Λετουρνέν.

Τού; πλησίασε εκόμη περισότερο ; έβλεπε τού; μορφασμούς τους, άκουσε τά λόγια τους. Μέσα τού; πλήθος που περπατούσε γύρω του; δέν τόν άντελήφθησαν. Δέν τού; άσχαρολοίσε άλλως τε παρ ό μόνον ό έπιτός του; Πήγαυαν άμέριμον χωρίς νά περνά άπ’ τό νού του; ότι κάποιος μπορεί νά τους παρακολούβη, κάποιος μπορεί νά τού; άκούη. Μια φλόγα έλαμπε στα μάτια του νέου, τά χείλη της ‘Ιωάννας; νόμιζε κανείς ότι προσέφρονταν σε φίλημα. Μιλούσαν γιά χίλιι δυό πράγματα, χωρίς κανένα νόημα.

— Μιλούσαν κι’ οι δυο μαζί. ‘Εσπγγαν ό ένας τό χέρι του άλλου. Κι’ έτσι καθώς φλυαρούσε έννοαστο τό ζευγάρι αύτά ήταν τόσο θελκτικό !... Κι’ ό Λετουρνέν άκουσε :

— ‘Οχι σάς βεβαίω... έλεγε ή ‘Ιωάννα.

— ‘Ελάνε νά φάμε... τήν παρακαλούσε έκείνος.

— Δέν μπορώ. Με περιμένουν σπίτι. ‘Ο μπαμπάς θα με λάλωση άν άργήσω.

Αύτή τήν στιγμή ό κ. Λετουρνέν, πήρε τήν άπόφασί του : Τού; πλησίασε και είπε με τόνο άποφασιστικό στό νέο.

— Είμαι ό μπαμπάς της ‘Ιωάννας... Δέν εινε άσχημη. Πως σάς φαίνεσαι ;

— Κύριε, έπιτρέψασέ μου νά σάς συχαρώ... έχετε μιά κόρη τόσο χαριτωμένη.

— Ναι, αλλά δέν τήν έχω συνήθισι νά μιλή με άγνωστούς κυρίους.

— ‘Ο νέος έβγαλε τό καπέλλο του και ύποκλίθηκε :

— ‘Επιτρέψαστέ μου νά παρουσιασθώ... Πέτρος Λαρνιέ ντέ Βε- νό, φοιτητής.

— Χαίρω πολύ, κύριε.

— ‘Αντρέα ! φώναξε ή κ. Λετουρνέν.

— ‘Ο κ. Λετουρνέν χείψαψε τό πηγούνι τής συζύγου του και είπε γυρίζοντας στον νέο :

— Βλέπετε, κύριε Λαρνιέ ; Δέν με φωνάζει πατέρα, αλλά με φωνάζει με τόνονά μου.

— Φαίνεστε τόσο νέος, είπε ό Λαρνιέ.

— Πάμε νά φύγουμε, πάμε νά φύγουμε, έπέ- μεις ή κ. Λετουρνέν.

— ‘Ο νέος έβγαλε πάλι τό καπέλλο του.

— Κύριε και σεις θεσποινίς, σάς ζητώ συγ- γνώμη γιαν δέν είμαι πολύ άν τάξει άνεάντι- σας. Τι τά θέλετε όμως ; Αυτά έχει ή ζωή τού Παρισαίου. ‘Αλλως τε αύτό εινε και τό μεγαλει-

Ο ΠΑΥΜΕΝΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ

ΚΑΙ Ο ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ

‘Ο πρωθυπουργός της ‘Ιταλίας Δεπερέτι όταν έκομιόταν, ρο-χάλιζε δυνατά.

Κάποτε που είχε πάει για λόγους άναψυχής στα Καζάλε, έγκρα-τεσιόδη, όπως συνήθιζε σ’ ένα ξενοδοχείο δωτέας τάξας. Στο ίδιο ξενοδοχείο έμενε και κάποιος παμπέσιος δημόσιος υπάλληλος, ο οποίος είχε πάει στο Καζάλε για να βρή δουλειά. Έπειδή το δωμάτιο του τάας υπαλλήλου ήταν δίπλα στο δωμάτιο του πρω-θυπουργού, όλη την νύχτα ο τελευταίος δεν άφηνε τον πρώτο να κοιμηθή με το δυνατό ροχαλιτό του. Στο τέλος ο υπάλληλος, χί-νοντας την ύπομονή του άρχισε να χτυπάει στο χώριμα των δυ-ο δωματίων δυνατά με το παπούτσι του και να βλασφημεί συγγρό-νας τον άνοχηλικό γείτονά του. ‘Ο Δεπερέτι, όταν άκουσε τους κρότους αυτούς ξύπνησε και κατάλαβε τι συνέβαινε. Και άπεφάσισε για να μη ταραξεί τον ύπνον του γειτονός του να μείνη άδύσνος. ‘Ανόβοντας δέ το κερί του, έπλεξε ένα βιβλίό από το τραπέζι και άρ-χισε να διαβάζει. ‘Ετσι πέρας ή νύχτα. Την άλλη μέρα το πρωί ο πρωθυπουργός, εύγενής καθώς ήταν, χστειλε ένα ύπρητή του ξενοδοχείου για να ζητήσει συγγνώμη από τον κύριο, τον όποιον ένόχλησε την νύχτα με το ροχαλιτό του.

Μά έπί τέλος ποιά είνε αυτό το ζών; ρώτησε τον ύπρη-τέη ο πρώην υπάλληλος.

— Αυτό το ζών είνε ο πρωθυπουργός κύριος Δεπερέτι, άπάν-τησε ο ύπρητής.

Τότε ο υπάλληλος έμεινε κεραυνοπληκτός και έσπευσε να ζη-τήση συγγνώμην από τον πρωθυπουργό για τας ήρσεις του.

— Δεν έχεις να φορηθής; τίποτε, του άπάντησε ο Δεπερέτι. Μαθαίνω μάλιστα ότι ψάχνεις να βρής έργασιά. Θα σου βρω έγώ. Σου είναι μάλιστα και υπόχρεος γιατί χτες με έκανε να διαβάσω ένα βιβλίον που ντερέκομαι να το όμολογήσω, μόνο εκ φήμης; το ήξερα: την ‘Κυρία με τας Καρμέλιος!

τερο θέληγερό του. Παρπατούσα μόνος, δεν είχα τί να κόμω, σε-νοχωριόμην, λαχταρούσα μια μικρή περιπέτεια! ένα γούμο με τί συντροφιά μιας νόστιμης κυρίας... Σας βαριά δι δεν ήξερα...

— Δεν περιβάει, κύριε, δεν περιβάει, είνε ο κ. Λετουρνέν. Δεν σά; ε’πα ότι έκάρματε κανένα κακό. Φεύγετε; χαίρετε, κύριε Α...

‘Όταν ο κ. και η κ. Λετουρνέν έπείστρεψαν σπίτι, ή θυρωρός τους χαιρέτησε με μεγάλη έκπληξη.

— Δεν την έχουμε συνήθεισι να μάς βλέπει να γυρίζουμε μα-ζύ, ειτε σε χαμονελομέντας ό κ. Λετουρνέν.

— ‘Αντρέα, ‘Αντρέα, φθόνος ή κ. Λετουρνέν, δεν ήθαλα να σου κόμω κακό. ‘Αν ή’ερες...

— Ξέρω καλά, άπάντησε ήξερα ο σύζυγος, γι’ αυτό δεν είμυ θυμωμένος μαζί σου.

Το δρωμάτιο ήταν μισοσκοτεινό. Κάθισαν κ’ οι δυο τους στο τσιβίνι χωρίς ν’ άνοιχουν το ήλεκτρικό. ‘Ο κ. Λετουρνέν άελεσε τα χίρια του και θώπησε το κεφάλι της γυναίκας του. Τόση γα-ληνη, ύστερα από ένα τέιοιο έπεισόδιο δεν μπορούσε φυσικά να μνή άντιστήχη την ‘Ιωάννα.

— Ξέρω καλά, ξίρω καλά, έξακολούθησε άτάραχος ο κ. Λε-τουρνέν. Είσαι νέα, κ’ ε’μαι γέρος. Είμαι είκοσι χρόνια μεγα-λιώτερος σου, ‘Ιωάννα. Νομίζεις ότι το ξεχωρ αυτό; Σέ κράτησα κ’ άπόψε κοντά μου. Τα ναύατα σου όμως ζητούν τίς διασκό-δασεις.

— ‘Αντρέα, ‘Αντρέα...

‘Η κ. Λετουρνέν έστρεψε και τα μάτια της ήταν γεμάτα δάκρυα.

— Μή φοβάσαι, μικρούτα μου. Δεν έχεις να πάθης τίποτα. ‘Η ζωή μας δεν πρόκειται ν’ αλλάξει. Με μια συμφωνία όμως. ‘Αλλη φορά να με προσιδοποιήσι... Δέχεται; Είνε τότε σκληρό να κυ-τάξω στα μάτια τη θυρωρό που να μάθω νέα σου και να περιμένω μόνος μέσα στους τέσσερας τοίχους τη χαρά της; ζωής μου που έχει πετάξει σε θεομιώτερος άνιπτες, σάν τα πουλά που μάς φεύγουν το χειμώνα για να πετάξουν σε θεομιώτερα κλίματα...

— ‘Αντρέα...

— ‘Όχι κλάματα, ‘Ιωάννα. Δώσε μου το λόγο σου ότι δεν θείνεις ήξους νέα το γερω σύζυγόν σου όταν σε τραβιά στα δίχτυα του το θέληγερό της περιπετίας... ‘Ελα, ύποσώχομε το ότι θα μοι στέλνεις ένα τηλεφώνημα, ένα γραμματάκι σου. Είνε μεγάλη ή άξίωση αυτή ένός γέρου που έχει την άδυναμία ν’ άγκαπή τη νέα γυναίκα του!

‘Η κ. Λετουρνέν σφάργισε μ’ ένα της φίλημα το χέλι του συ-ζύγου της. ‘Ηταν φίλημα μετανόιας; ‘Ηταν υπόχρεος ότι θα σεβασθή την έπιθυμία του σύζυγού της; Πουδ’ ξέρε; Από έκεινο όμω; το βράδυ ή κ. Λετουρνέν ποτέ δεν πήγε στον σή μαμά εις ουτε πήρε κομμάτι προσκλησι φίλης της να κούμω μαζί περίπατο με το αυτοκίνητο. ‘Η θυρωρός δεν χαμονελοόσε πια ειρωνικά ό-ταν έβλεπε τον κ. Λετουρνέν να έπιστρέφει άήνεμος σπίτι του. ‘Η ‘Ιωάννα ήταν έπάνω και περιέμενε τον σύζυγό της να του σεβρίση

Ρενέ Λεμάν

ΜΙΚΡΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗΝ ΤΩΝ ΚΑΛΙΤΕΧΝΩΝ

‘Ο κλη καρδιά του Λιστ

‘Ο διάσημος πιανίστας Φραντς Λιστ, ημιζότανε όχι μονάχα για την άπαράμιλλο τέχνη του και για τίς μεγάλες κοσμικές έπι-τυχίες του, αλλά και για τον άνοχηλικό χαρακτήρα του και τη θερμική γαλαντομία του, και την καλσύνη της ψυχής του.

Την έποχή που ή φήμη του είχε φθάσει στο καυκόρφο, ο Λιστ έκανε περιόδεϊες σ’ όλον τον κόσμο, γοητεύοντας τά πληθί με το άριστοταχνικό παίξιμό του. Παντού του έκαναν ένθουσιώδη ύποδοχη, και οι γυναίκες άποθεώσαν κυριολεκτά ως το χλιμά, ρω-μανικο καλλιτέχνη με τά μακρατά μαλλιά και την ήρημη μεγαλυ-κή φυσιογνωμία.

Όπόσο, στο Λονδίνο, ο Λιστ δοκίμασε πολλές και μικρές άπο-γοητεύσεις. Οι Λονδρέσι, άνθρωποι ψυχροί και πρακτικοί, δι δεν μπορούσαν να αισθανθούν και να έκτιμησουν όσο έστρεπε το λε-πίο και παθητικό παίξιμο του μεγάλου πιανίστα. Επίσης οι διά-φοροι άγγλοι καλλιτέχναι, καταλαβόντας πως ο Λιστ ήταν ένας πολύ έπικίνδυνος αντίπαλος, φρόνιζαν να διαδίδουν πολλά καλά εις βάρος του και να τον διαβάλλουν στο κοινό.

‘Εξ αιτίας της προπαγάνδας αυτής, ένα βράδυ που ο Λιστ έ-πρόκειτο να δώση μιá συναυλία σ’ ένα από τά μεγαλύτερα θέα-τρα του Λονδίνου, ή σάλα δεν είχε παρά μονάχα... δέκα άκροα-τάς, και κείνους πληρωμένους για να γιοχαίσουν τίν καλλιτέχνη!

Φαντάζεσθε την ταροχή του Λιστ όταν βγήκε στη σκηνή και ειθε το... κοινόν αυτό, να τον ύποδέχεται με σφριγίματα και άπο-δοκιμασίες.

Δεν έχασε όμως την ψυχραιμία του. ‘Εκαστος ύποθέστατος μπρός στο πιάνο και άρχισε να παίζη έμπνευσμένα, άφοσιωμένως όλοκληρος στην τέχνη του, λησμονώντας την ψυχρότητα και την έχθρότητα του περιβάλλοντος.

Στην άρχη, οι δέκα άκροατάς του τον έσφριζαν όσο έκεινος έπαίξε, μα σιγά-σιγά άρχισαν να συγχωνώνονται από το παθητικό παίξιμό του και να τον άκούσνε με μεγάλη προσήχη.

‘Όταν ο Λιστ τελείωσε, δεν τον χειροκρότησαν, μα κ’ ούτε τον άπεδοκίμασαν. Δεν ήξεραν τί να κάνουν.

Τότε ο Λιστ, άκαθίστατος, ύποκλήθηκε μπροστά τους και ειπε:

—Βλέπω, κύριοι, ότι άπόψε είμαθα έν στενόφ οικογενειαφ κόμω. Και αυτό σου δίνει το θάρρος να σας παρακαλώ ναρθίτε να φάτε μαζί μου σπίτι μου!...

Οι καλλιτέχναι και τ’ άχηρα

‘Ο περίφημος γάλλος ζωγράφος ‘Εδγαρ Ντεγκά, γνώριος κ’ αὐτός στα νεύατα του, πριν άποκτηση δόξα και πλούτη, την ποσέ-μικη ζωή μ’ όλα τά παρεσμένα της. Σάν άληθινός όμως καλλι-τέχνης που ήτανε, πέρας τά χρόνια της άδυστυχίας με το γέλιο στο στόμα, βέβαιος πως θα έπιβλήθη μιá μέρα.

Το παρκατό άνεκτόσο συνέβη την έποχή που ο Ντεγκά είχε άρχι-ει να γίνεται όποδοήτατος γνωστός στον κύκλο των φίλότη-ων, χωρίς όμω; και να βλέπει την οικονομική του κατάσταση να κλιε-τερεύη. Μία μέρα λιτόν που βρέθηκε σε μεγάλη χρηματική άνάχη, πήγε και πούλησε ένα πίνακά του σ’ ένα παλαισιώλη μο-νάχη για διακόσια φράγκα.

Και φαντάζεσθε βέβαια το θυμό και την άπελιπία του όταν την άλλη μέρα πήγε και τον βρήνε στη σοφίτα του ένας φίλος του, έπίσης καλλιτέχνης, για να του άναγγείλη ένα εχθάριστο και δυσά-ρεστο συνόμα γεγονός: ‘Ο πονηρός παλαισιώλης, ο όποιος ήξερε πως περιζήτητο ήτανε οι πίνακες του Ντεγκά, παρουσίασε την ίδιι μέρα σ’ ένα πλούσιον ξένο τον πίνακα που είχε άγοράσει από τον καλλιτέχνη μονάχα 200 φράγκα και του τον πούλησε—ούτε λίγο ούτε πολύ—όδόντια χιλιάδες φράγκα.

‘Η πρώτη σκέψη του Ντεγκά, όταν τ’ άκουσε αυτό ήτανε να πάη να βρή τον άισχροερδή παλαισιώλη και να του ζητήση τά ρέστα. ‘Υστερα όμω; άναστέναξε και ειπε:

— Δέ βαριόσαι! ‘Εμεις οι καλλιτέχναι είμαστε σάν τ’ άλογα. Κ’ έίνενα, όταν κερδίζουν το Γωράν-Ποί, πάλι μονάχα άχηρο τρώνε!...